

Schriftelijke vragen cf. art 32 Reglement van Orde

Fractie	-	D66
Raadslid	-	Ben Schrijver
Onderwerp	-	Toename (drugs)criminaliteit in het Vechtdal?
Portefeuillehouder	-	E. van Lente (burgemeester)
Eenheid	-	Bedrijfsvoering
Contactpersoon	-	A. Pasma

Data

☐	Datum van indiening	20 december 2019
☐	Behandeling in raadsvergadering van	27 januari 2020
☐	JOIN/RIS nr.	1043

Inleiding en vragen:

Toename (drugs)criminaliteit in het Vechtdal?

D66 maakt zich zorgen over de criminaliteit en ook over de mogelijk hieruit voortkomende ondermijning in onze regio. Ondermijnende activiteiten kunnen ons inziens het beste aangepakt worden door een goede samenwerking tussen de RIEC-partners. Criminelen zijn zo flexibel als water. Door hun ongereguleerde flexibiliteit hebben ze vaak een voorsprong ten opzichte van de structureel en gereguleerd werkende overheid. Om een ongewenste situatie te voorkomen is de rol van het veiligheidsnetwerk van groot belang. Signalen van ondermijning worden sneller opgevangen als en overheid en bedrijfsleven en inwoners hun ogen en oren goed gebruiken. Dus is het van belang dat de samenleving zich bewust is van het risico en dat de ernst van de situatie wordt erkend. D66 wil graag scherp zicht hebben en houden op de behoefte aan extra middelen en/of capaciteit die kunnen helpen het verschil te maken. Het gaat ons om de continuïteit van het toezicht op en permanent onderhoud aan de fundamenteën van onze democratie en rechtstaat.

Twee bij ons bekende projecten die helpen om criminaliteit en mogelijke ondermijning tegen te gaan zijn 'Veilig buitengebied' en 'Vitale vakantieparken'. Hierbij speelt ook het 'waterbedeffect'. (zie NRC artikel 3-11-2019). Als gemeente A handhaaft op een camping gaan de bewoners naar een camping in een andere gemeente waar ander of geen beleid en of handhaving is. Het toezicht op uitzendbureaus en werkgevers van arbeidsmigranten blijft door de aard van hun activiteiten ook niet beperkt tot de eigen gemeentegrenzen. Lokaal en soms regionaal en soms provinciaal en soms (inter)nationaal naar oplossingen zoeken is dus nodig om dit probleem met vele gezichten effectief en efficiënt te lijf te gaan. Wees daarin als overheid ook net zo flexibel als water.

03-11-2019 NRC: 'Ondermijning' in Oost-Nederland is net zo erg als in het zuiden

05-11-2019 Stentor: Oost-Nederland groeit uit tot narco regio, aantal drugslabs nog nooit zo hoog

15-11-2019 Stentor: <https://www.destentor.nl/raalte/middeleeuwse-toestanden-met-arbeidsmigranten-in-heino-sp-wil-uitleg-minister~ac86626f/>

Daarom onze volgende schriftelijke vragen aan het college van Burgemeester en Wethouders.

1. Herkent het college het in de artikelen beschreven beeld? Verandert de zwaarte van criminaliteit de afgelopen vijf jaar in Dalfsen c.q. het Vechtdal? Wij ontvangen (indien nodig vertrouwelijk) graag recente cijfers.
2. Hoe wordt het risico op het waterbedeffect zoveel mogelijk voorkomen? Wat zijn eventueel belemmerende factoren?
3. Is het zinvol om met zoveel mogelijk Vechtdal of IJsselland gemeenten hetzelfde beleid (denk aan BIBOB) vast te stellen? Hoe denken RIEC-partners hierover?
4. Is het zinvol om met zoveel mogelijk gemeenten de APV gezamenlijk op te stellen om zo het waterbedeffect te voorkomen en de politie en het OM efficiënter te kunnen laten (samen)werken? Zo ja, hoe kunnen we dan tot één APV komen voor alle of in ieder geval zoveel mogelijk gemeenten?
5. Wij kennen de projecten "Veilig buitengebied" en "Vitale vakantieparken". Zijn er meer projecten die het risico op criminalisering van het platteland aanpakken en/of voorkomen? Zijn hier (indien nodig vertrouwelijk) al voorlopige resultaten over te melden?

6. Is het zinvol om partijen zoals het Waterschap, terreinbeherende organisaties en de Provincie (met letterlijk veel ambtenaren en/of BOA's in het veld) aan te laten sluiten bij het bestaande RIEC-verband? Dit om de keten van de samenwerkende (semi)overheid zo sterk en sluitend mogelijk te krijgen.
7. Welke rol kan de Gemeenteraad van Dalfsen hierin vervullen? Kunnen extra middelen of capaciteit wellicht helpen het verschil te maken in het optimaal functioneren van het veiligheidsnetwerk in Oost-Nederland en specifiek het Vechtdal. Kunnen wij in onze gemeentelijke cirkel van invloed meer doen? Het is ons inziens nooit te laat om een zorgelijke ontwikkeling in te dammen.
-

Beantwoording:

1. *Herkent het college het in de artikelen beschreven beeld? Verandert de zwaarte van criminaliteit de afgelopen vijf jaar in Dalfsen c.q. het Vechtdal? Wij ontvangen (indien nodig vertrouwelijk) graag recente cijfers.*

Beantwoording: Ondernijning gaat over de verwevenheid van de onderwereld en de bovenwereld. Door het neveneffect van de ondernijnende misdaad worden maatschappelijke structuren en fundamenten aangetast, wat uiteindelijk kan leiden tot de aantasting van onze rechtstaat. In het landelijke nieuws gaat het de laatste tijd veel over liquidaties in de onderwereld en de verharding. U heeft gevraagd naar de verandering in zwaarte van criminaliteit in Dalfsen. De definitieve cijfers zijn op dit moment nog niet beschikbaar. Wel is er gekeken naar een zogenaamde Early Warning, cijfers van criminaliteit in de gemeente Dalfsen. Daar is geen verandering in zwaarte uit op te maken voor onze gemeente. Echter is achter deze cijfers het verhaal van de collega's van de politie van belang. Deze zullen we eind januari vernemen tijdens de jaarlijkse presentatie van de gebiedsscan Vechtdal. Voorgesteld wordt om u hierover later te informeren. Indien gewenst met een kennismaking met het team ondernijning van de politie.

2. *Hoe wordt het risico op het waterbedeffect zoveel mogelijk voorkomen? Wat zijn eventueel belemmerende factoren?*

Beantwoording: De aanpak van ondernijnende criminaliteit heeft met de integrale aanpak, waarbij de elf IJssellandse gemeenten samenwerken met onder andere het RIEC, de politie, het Openbaar Ministerie en de Belastingdienst, een herkenbaar gezicht gekregen. Ervaringen die zijn opgedaan in andere delen van het land worden gedeeld en worden zoveel als mogelijk ook geïmplementeerd om het waterbedeffect te voorkomen. Er is in regionaal verband Bibob-beleid opgesteld wat gemeenten indien nodig kunnen toepassen in de lokale situatie. Ook heeft een regionale werkgroep een overzicht opgesteld van ondernijningsartikelen die kunnen worden opgenomen in de APV. Gemeente Dalfsen zal hier daar waar nodig uiteraard gebruik van maken. Hiermee wordt voorkomen dat criminelen kunnen gaan 'shoppen'.

Bewustwording creëren

Om het risico op het waterbedeffect te voorkomen worden ook inwoners zoveel mogelijk geïnformeerd over ondernijning en de gevaren ervan. Er wordt 'awareness' (bewustwording) gecreëerd. Dit ook omdat de gemeente en de politie sterk afhankelijk zijn van meldingen van inwoners over verdachte situaties. Het delen van kennis is een belangrijk onderdeel van deze aanpak. Het verkrijgen van een sterke informatiepositie is van cruciaal

belang. Onderdeel hiervan is dat het belangrijk is dat inwoners weten wat ondermijning is en dat het belangrijk is om vermoedens gewoon te melden.

Een belemmerende factor is dat inwoners in de gemeente Dalfsen niet zomaar melden, ook al hebben ze wel wat vermoedens. De reden daarvoor is niet geheel duidelijk. Meldt deze inwoner niet omdat hij bang is voor mogelijke gevolgen, omdat hij er geen probleem mee heeft zo lang hij er zelf geen last van heeft, of omdat hij er te weinig vertrouwen in heeft dat de overheid adequaat zal reageren op de melding? Weten waarom inwoners niet melden, is cruciale informatie voor het bepalen van een effectieve communicatiestrategie om deze inwoner te bewegen wél te gaan melden, zoals de overheid dat graag zou zien. Voor de inwoner die niet meldt omdat hij bang is, is het onder aandacht brengen van de mogelijkheid om anoniem te melden bij Meld Misdaad Anoniem wellicht de meest effectieve strategie, terwijl communicatie met een inwoner die niet meldt omdat hij 'er zelf geen last van heeft', eerder gericht zal moeten zijn op bewustwording van de effecten van ondermijning op de maatschappij, en dus ook op hemzelf. De inwoner die oprecht niets in de gaten heeft, zal juist ingezet moeten worden op het vergroten van de bewustwording van signalen van ondermijning. 'Je ziet het pas als je het door hebt'.

Als we het hebben over ondermijning ,specifiek gericht op drugs, is het van belang te benoemen dat de productie van drugs niet los gezien kan worden van de handel in en het gebruik van drugs. Het gebruik van drugs en de normalisatie baart ons zorgen. Daarom zetten we bij het gezondheidsbeleid en jeugdbeleid in op de preventie en het benoemen van de gevaren van drugs. Niet alleen op het gebied van de gezondheid, maar ook de gevaren van de productie voor de openbare orde en veiligheid en het milieu (drugsafvaldumpingen in natuurgebieden etc.).

Eind 2019 is er een campagne geweest om meer bekendheid te geven aan Meld Misdaad Anoniem. In 2020 zal hieraan vervolg worden gegeven.

Daarnaast is er een bijeenkomst geweest voor boeren waarin door Platform Veilig Ondernemen/het CCV een presentatie is gegeven over ondermijning in het buitengebied. Ook zal er een ondermijningsweek plaatsvinden waarin aandacht wordt besteed aan ondermijning. Over de invulling van deze week wordt nog gesproken.

Capaciteit

Een andere belemmerende factor is de benodigde capaciteit in de ambtelijke organisatie om goed in te kunnen zetten op ondermijning. Voor de gemeente Dalfsen wordt begin 2020 een onderzoek gestart naar de beschikbare en de benodigde capaciteit. Ook zal het Bibob beleid van Dalfsen worden beoordeeld en indien nodig worden herzien.

3. *Is het zinvol om met zoveel mogelijk Vechtdal of IJsselland gemeenten hetzelfde beleid (denk aan BIBOB) vast te stellen? Hoe denken RIEC-partners hierover?*

Beantwoording: Er wordt getracht zoveel mogelijk met gemeentes in IJsselland en het Vechtdal hetzelfde beleid te voeren. Dit is niet altijd mogelijk vanwege verschillen tussen de gemeentes. Op het gebied van onderwerpen in de APV die de politie raken wordt samengewerkt met de Vechtdal gemeentes. Dit om zoveel mogelijk gelijklopende artikelen te hebben wat zorgt voor duidelijkheid binnen de politie.

Door de werkgroep Bibob¹ is een concept Bibob beleid IJsselland opgesteld in de vorm van een cafetariamodel waarin vaste onderdelen zijn opgenomen die gelijklopend zijn voor alle gemeenten in IJsselland (zie ook beantwoording vraag 2). Deze treft u aan in de bijlage. Daarnaast zijn er diverse onderdelen waarin iedere gemeente voor zich een keuze kan maken om dit al dan niet in te voeren. Dit zodat er keuzes kunnen worden gemaakt die zijn toegesneden op de lokale situatie. Ook heeft het toevoegen van bepaalde bepalingen invloed op de hoeveelheid aanvragen en/of beschikkingen die getoetst moeten worden en heeft dus ook consequenties voor de capaciteit in de gemeente. In het proces van de lokale besluitvorming zal ook ruimte moeten zijn voor de belangenafweging t.a.v. mogelijke politieke en bestuurlijke consequenties.

4. *Is het zinvol om met zoveel mogelijk gemeenten de APV gezamenlijk op te stellen om zo het waterbedeffect te voorkomen en de politie en het OM efficiënter te kunnen laten (samen)werken? Zo ja, hoe kunnen we dan tot één APV komen voor alle of in ieder geval zoveel mogelijk gemeenten?*

Beantwoording: De APV bevat niet enkel en alleen regels omtrent ondermijning, veiligheid c.q. zware criminaliteit een volledig gelijklopende APV is daarom ook een stap te ver. Echter voor wat betreft het onderdeel ondermijning is er een werkgroep APV ondermijningsartikelen vanuit IJsselland opgericht (zie ook beantwoording vraag 2). Bijgevoegd treft u het opgeleverde document aan met ondermijningsartikelen die worden aanbevolen vanuit de werkgroep. In 2020 staat een wijziging van de APV gepland en zal er ook gekeken worden naar welke APV artikelen er in Dalfsen behoefte is. Ook hier heeft het toevoegen van bepaalde bepalingen consequenties voor de capaciteit in de gemeente.

5. *Wij kennen de projecten “Veilig buitengebied” en “Vitale vakantieparken”. Zijn er meer projecten die het risico op criminalisering van het platteland aanpakken en/of voorkomen? Zijn hier (indien nodig vertrouwelijk) al voorlopige resultaten over te melden?*

Eind 2019 is er een campagne geweest gericht op het verhogen van de meldingsbereidheid en bekendheid van Meld Misdad Anoniem.

<https://www.destentor.nl/hardenberg/anonieme-tips-moeten-drugslabs-in-vechtdal-tegengaan~a707c07d/> Hieraan zal in 2020 blijvend aandacht worden besteed.

Er wordt gewerkt aan een ondermijningsweek. Er wordt nog gekeken naar de (lokale) invulling.

Ook is er een bijeenkomst geweest voor de boeren. Dit als opmaat richting een Veilig buitengebied. We zullen aankomende jaren werken aan het verkrijgen van het keurmerk Veilig buitengebied.

Er zijn nog geen voorlopige resultaten te melden.

6. *Is het zinvol om partijen zoals het Waterschap, terreinbeherende organisaties en de Provincie (met letterlijk veel ambtenaren en/of BOA's in het veld) aan te laten sluiten bij het bestaande RIEC-verband? Dit om de keten van de samenwerkende (semi)overheid zo sterk en sluitend mogelijk te krijgen.*

Het is altijd zinvol om ook samen te werken met zoveel mogelijk partijen. Ook partijen waar nu nog niet meer wordt samengewerkt echter is het niet altijd noodzakelijk om dit vanuit

---

¹ De werkgroep Bibob valt binnen het samenwerkingsverband RCIV (Regionaal Coördinatiepunt Integrale Veiligheid. Hierin nemen de OOV-collega's van gemeenten deel evenals het OM, Politie, Provincie, RIEC, Veiligheidsregio en GGD in IJsselland.

RIEC verband te doen. De provincie Overijssel is al betrokken bij het RCIV en het RIEC. Zij waren ook kartrekker van de Meld Misdaad Anoniem campagne.